

10—21/19/1976.

19.
013

HATÁLYON KÍVÜL HELYEZVE

12/92. BM. ut.

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK**

19/1976. számú

UTASÍTÁSA

**A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel**

az útzár alkalmazásáról

Budapest, 1976. évi június hó 15-én.

Az útzár alkalmazásáról szóló 2/1976 (VI. 4.) BM számú rendelet (a továbbiakban: R) végrehajtására kiadom az alábbi

u t a s í t á s t:

1. A gépjármű megállásra kényszerítésére a BM Műszaki Fejlesztési Csoportfőnökség által kifejlesztett útzár elsősorban a határvonaltól számított 20 km-en belül (határterület) alkalmazható.
2. Az úttest teljes keresztmetszetben útzárral akkor zárható el, ha a járművek más irányba való elterelésére, visszafordítására lehetőség van, ennek hiányában csak határátkelőhelyeken és azok közvetlen közelében, ha a határőr a szembejövő forgalmat kellő távolságban lezárta.
3. Lépcsős rendszerű lezárást kell alkalmazni, ha az útzárral feltartóztatott járművek elterelésére, visszafordítására nincs lehetőség és a járműforgalom visszatartása a közúti szállításokban zavart okozna, vagy a közúti közlekedés biztonságát súlyosan veszélyeztetné.
4. Lépcsős rendszerű lezárás esetén a két útzár között olyan távolságnak kell lennie, amely elegendő ahhoz, hogy a megengedett leghosszabb járműszerelvénnyel az egymást követően elhelyezett útzárakat 5 km/ó sebességgel biztonságosan ki lehessen kerülni. Útzárral az úttest olyan szélességben zárható le, hogy a továbbhaladáshoz (útzár kikerüléséhez) egy forgalmi sáv (KRESZ Függelék I/e. pont) szabadon maradjon.
5. Az útzár alkalmazásának elrendelésére működési (illetékességi) területükön jogosultak:

- a) a BM II. és III. főcsoportfőnök és helyetteseik, valamint megbízásukból a BM II/II. csoportfőnökhelyettesek és a BM II/I—2. Osztály vezetője;
- b) a BM Határőrség országos parancsnoka, törzsfőnöke, Határügyi Osztály vezetője, a Felderítő Osztály vezetője hivatalos időn túl az országos parancsnokság határügyi-ügyeletes tisztje;
- c) a BM Forradalmi Készenléti Rendőri Ezred parancsnoka, törzsfőnöke. Hivatalos időn túl — karhatalmi feladatok végrehajtásában való részvétel esetén — az ezred ügyeletes tisztje;
- d) a BM II/II. Csoportfőnökség Űtellenőrző Parancsnokság parancsnoka. Hivatalos időn túl a parancsnokság ügyeletes tisztje;
- e) a rendőr-főkapitányok és helyetteseik, hivatalos időn túl a főkapitányság ügyeletes tisztje, határőr kerület parancsnokok és helyetteseik, hivatalos időn túl a kerület határügyi-ügyeletes tisztje.
6. A határsávban az ór-, járőr saját kezdeményezéséből is alkalmazhatja az útzárat az R. 2. §-ában meghatározott esetekben akkor, ha az elrendelés késedelme a közrendre és közbiztonságra súlyos következményekkel járna.
7. Az útzár alkalmazásának megszüntetésére az elrendelő, illetőleg az elrendelő szervének felügyeletét ellátó szerv vezetője is jogosult.
8. Ha az R. 2. §-ában jelölt személy menekülésének fedezéséhez túszt tart fogva, illetőleg használ fel, az útzárat az R. 3. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek megléte esetén sem szabad alkalmazni.
9. A R. 3. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott „egyéb személy” — útzárat — jelző táblát és a b) pontjában említett „Út-szűkület” jelző táblát az útzár előtt legalább
- autópályán 250
 - egyéb úton 150
- méterre kell elhelyezni. E táblákat az útzár előtt, az útzár távolságának méterben feltüntetésével meg kell ismételni, ha közben útkereszteződés van.
10. A R. 3. § (2) bekezdésének a) pontjában említett „Állj! Elsőbbségadás kötelező” jelzőtábla előjelzőtábláját és a sebességkorlátozó jelzőtáblákat olyan távolságban kell elhelyezni, hogy a különben megengedett legnagyobb sebességről a korlátozott sebességre való áttérés és a megállás — a szabályszerűen csökkentett sebességgel — biztonságos legyen.
11. A továbbhaladás irányába mutató jelzőtáblát az útzár előtt elhelyezett „Állj! Elsőbbségadás kötelező” jelzőtábla és a lezárt úttestrész (útzár) által alkotott háromszög képzeletbeli befogójának közepén kell elhelyezni.

12. Az útzár előtt elhelyezett „Állj! Elsőbbségadás kötelező” jelzőtábla és az útzár közötti útszakaszon még az útzárat alkalmazó rendőr (határőr) sem tartózkodhat.
13. Az „ÁLLJ” jelzést a KRESZ 6. § (2) bekezdésében foglaltak szerint kell adni.
14. Az útzár telepítése előtt a veszélyes körzetben tartózkodó személyeket távozásra kell felszólítani, a járműveket pedig el kell távolíttatni.
15. Az útzár alkalmazása során be kell tartani a BM Műszaki Fejlesztési csoportfőnököknek az útzár műszaki- és telepítési utasításában foglalt rendelkezéseit.
16. A BM Műszaki Fejlesztési Csoportfőnökség a rendelkezésre álló készletből gondoskodik:
 - a) a rendőr-főkapitányságok;
 - b) a határőrség igényei szerint a közúti határátkelőhelyek és a határőr-kerület parancsnokságok;
 - c) a Forradalmi Készenléti Rendőri Ezred;
 - d) a Rendőrtiszti Főiskola (vezetői továbbképzés, közbiztonsági tisztképzés elősegítésére) útzárral történő ellátásáról.
17. Ha az útzáron áthaladó gépjármű felborul és sérülés, illetve haláleset következett be, a területileg illetékes rendőr-főkapitányság, határőr-kerület parancsnokság gondoskodik a helyszín biztosításáról, a katonai ügyészség értesítéséről, a sérültek elsősegélyben részesítéséről, a mentők értesítéséről, holttest elszállításáról, a forgalom eltereléséről, illetve megindításáról, valamint az egyéb szükséges intézkedés megtételéről.
18. Az útzárról az 1976. évi továbbképzés során a rendőr-főkapitányságok közrendvédelmi és közlekedésrendészeti állományának parancsnokai részére oktatást és módszertani bemutatót kell tartani.

A telepítés oktatását és a módszertani bemutatót a BM Műszaki Fejlesztési Csoportfőnökség a II/II. Csoportfőnökséggel és a Határőrség Országos Parancsnoksággal együttműködésben biztosítja.
19. Az útzárat alkalmazó állomány kiképzése a rendőr-főkapitányságok, határőr-kerület parancsnokságok feladata.
20. Az útzár határőrségnél történő alkalmazásának rendjét a Határőrség országos parancsnoka külön intézkedésben szabályozza.
21. Utasításom 1976. augusztus 1. napján lép hatályba.

KÖRÖSI GYÖRGY s. k.,
r. vezérőrnagy
miniszterhelyettes

Készült: 360 példányban.
Felterjesztve: miniszter elvtársnak,
államtitkár elvtársnak.
Kapják: miniszterhelyettesek,
főcsoportfőnök-helyettesek,
országos parancsnokok, helyetteseik,
csoportfőnökök, helyetteseik,
önálló osztályvezetők,
II. Főcsoportfőnökség osztályvezetői,
BM iskolák parancsnokai,
budapesti, megyei rendőr-főkapitányok, helyetteseik,
járási, városi, kerületi rendőrkapitányok,
Hór. kerület (ezred) parancsnokok.